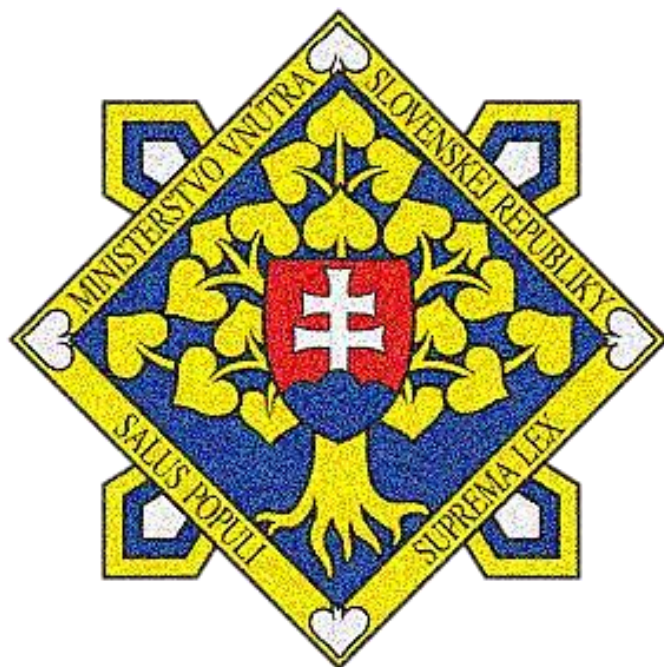

FINANČNÁ SPRAVODAJSKÁ JEDNOTKA

VÝROČNÁ SPRÁVA 2023

Obsah

FSJ V SKRATKE	3
NEOBVYKLÉ OBCHODNÉ OPERÁCIE	4
METÓDY A TRENDY ML/FT	6
PROGNÓZY VÝVOJA ML/FT	8
KONTROLNÁ ČINNOSŤ FSJ.....	10
VA/VASP.....	12
PREPRAVA PEŇAŽNÝCH PROSTRIEDKOV V HOTOVOSTI.....	13
NÁRODNÁ A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA	17
Národná spolupráca.....	17
Dožiadania.....	17
Medzirezortný koordinačný orgán	18
Medzinárodná spolupráca.....	18
HODNOTENIA FSJ	20
MONEYVAL	20
TSI projekt Európskej komisie.....	21
Európska banková asociácia.....	22
FSJ A PREVENCIA.....	22
Školiaca činnosť FSJ	23
Kvalifikované žiadosti.....	23
PREHLAD VYBRANÝCH ŠTATISTICKÝCH ÚDAJOV	24
ZOZNAM SKRATIEK.....	25
KONTAKTNÉ ÚDAJE.....	26

FSJ V SKRATKE

FSJ bola v SR zriadená v roku 1996 a patrí do kategórie finančných spravodajských jednotiek policajného typu pričom je organizačnou zložkou Prezídia PZ, ktorá je zriadená všeobecne podľa zákona o PZ¹. Činnosť FSJ je upravená tiež špeciálnym zákonom² a ďalšími internými právnymi normami.

FSJ, ako centrálna národná jednotka zodpovedajúca za oblasť predchádzania a odhaľovania ML/FT/FP predstavuje nezávislú autoritu zodpovednú za prijímanie a analýzu informácií o neobvyklých transakciách a iných informácií, relevantných z hľadiska ML/FT/FP, ako aj súvisiacich podozrení z predikatívnych trestných činov, a ich odstupovanie príslušným orgánom, prípadne zahraničným partnerským jednotkám. Policajti pôsobiaci na FSJ ako jediní majú prístup k databázam a archívu FSJ.

FSJ ako centrálna národná jednotka pre oblasť AML/CFT/CPF analyzuje, spracúva a nezávisle rozhoduje o odstupovaní, resp. ďalšom poskytovaní informácií štátnym orgánom a zahraničným partnerom v zmysle AML zákona.

FSJ kladie veľký dôraz na kontinuálne vzdelávanie svojich pracovníkov. V roku 2023 medzi hlavné školiace aktivity pracovníkov FSJ patrili odborné školenia zamerané na dátovú a grafickú analýzu dát,

informačné technológie, analytický proces a tvorbu finančných analýz.

Pracovníci FSJ sa taktiež zúčastnili workshopu zameraného na osvedčené postupy, súvisiace s uplatňovaním rizikových faktorov v procese dohľadu nad finančným sektorom, v spolupráci s odborníkmi Rady Európy a partnermi z iných jurisdikcií.

Medzi hlavné úlohy FSJ patrí prijímať a spracovávať hlásenia o NOO od širokého spektra povinných osôb určených v AML zákone, a vykonávanie dohľadu nad povinnými osobami v oblasti dodržiavania povinností podľa AML zákona.

Zároveň FSJ kladie dôraz na prevenciu páchania ML/FT/PFF a to prostredníctvom organizovania školení pre povinné osoby, zverejňovaním rozhodnutí FSJ, vydávaním metodických usmernení pre povinné osoby v správnom konaní, vydávaním odporúčaní na základe sektorového hodnotenia rizík a podobne.

¹ zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov

² zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (AML zákon)

NEOBVYKLÉ OBCHODNÉ OPERÁCIE

Povinné osoby sú podľa § 17 AML zákona povinné ohlásiť FSJ NOO, alebo pokus o jej vykonanie, bez zbytočného odkladu. Spôsoby a rozsah ohlasovaných informácií sú uvedené v AML zákone a ďalších metodických usmerneniach FSJ. FSJ tiež prijíma informácie od iných štátnych orgánov a zahraničných FIU.

Všetky informácie, ktoré FSJ prijíma alebo získava vlastnou činnosťou, sú sústreďované v databáze FSJ. Podľa vnútorných pravidiel sú tieto informácie následne prioritizované pre ďalšie spracovanie.

Jednou z priorit FSJ je zlepšiť efektívnosť ohlasovania NOO vo všetkých sektoroch povinných osôb. Z tohto dôvodu boli vykonané školenia a vypracované metodické pomôcky pre povinné osoby. Poznanie a správne chápanie rizík povinnými osobami vedie k skvalitneniu a spresneniu hlásení o NOO.

V priebehu roku 2023 FSJ prijala od povinných osôb spolu 2 800 hlásení o NOO. Celková hodnota transakcií predstavovala sumu takmer 1.266.499.364 EUR. V porovnaní s počtom hlásení o NOO prijatých v predchádzajúcom roku bol zaznamenaný nárast o 615 hlásení o NOO.

Z celkového počtu prijatých hlásení o NOO až 83 % poskytol bankový sektor, výrazne menší objem hlásení o NOO zaslali ostatné povinné osoby. V predmetnom ukazovateli sa odzrkadľuje trend poklesu hlásení o NOO za bankový sektor, kedy v roku 2022 bol zaznamenaný pokles o 7%

a v minulom roku tento pokles predstavoval 2% (z celkového počtu hlásení o NOO) ich počet však ostal rovnaký.

Počet prijatých hlásení o NOO v roku 2023 od bánk

Povinná osoba	Počet hlásení o NOO
NBS	23
Komerčné banky	2301
Spolu	2324

Zdroj: FSJ

Počet prijatých hlásení o NOO v roku 2023 od ďalších finančných inštitúcií

Povinná osoba	Počet hlásení o NOO
Centrálny depozitár cenných papierov	3
Poistovňa, zaistovňa	14
Obchodník s cennými papiermi	4
Doplňková dôchodková spoločnosť	0
Dôchodcovská správ. spoločnosť	1
Platobná inštitúcia, agent platobných služieb a inštitúcia elektronických peňazí	15
Finančný prenájom – leasing	81
Správcovská spol. a depozitár	0
Finančný agent, finančný poradca	2
Zmenáreň a iné	36
Iné	11
Spolu	167

Zdroj: FSJ

Počet prijatých hlásení o NOO v roku 2023 od iných povinných osôb

Povinná osoba	Počet hlásení o NOO
VASP	61
Advokát, notár	6
Poštový podnik	57
Prevádzkovateľ hazardnej hry	50
Správca konkurznej podstaty	1
Obchodník s pohľadávkami	1
Podnikateľ s obchodom nad 10 000	1
Reality	5
Spolu	182
Western Union	17
MoneyGram	110

Zdroj: FSJ

Počet odstúpených informácií v roku 2023

Oprávnený subjekt	Počet
OČTK (§26 ods. 2 písm. b) AML zákona)	310
NAKA (§26 ods. 2 písm. l) AML zákona (z toho PTC)	68
KR PZ, OR PZ	533
NCODK	451
FR SR	370
Zahraničné FIU	405

Zdroj: FSJ

Po prijatí hlásenia o NOO a jeho zaradení do jednotlivých kategórií podľa rizikovosti, sa vybrané informácie ďalej analyzujú, dopĺňujú o tie, ktoré FSJ získala z iných zdrojov a takto spracovaná výsledná informácia je podľa vecnej a miestnej príslušnosti odstupovaná na príslušný OČTK, prípadne iný orgán v zmysle zákona.

Útvary PZ, ktorým FSJ odstúpila informácie, poskytujú v súlade s § 27 ods. 2 AML zákona spätnú väzbu (informácia o výsledkoch preverovania alebo vyšetrovania). Pre FSJ sú tieto spätné väzby dôležitým ukazovateľom pre zlepšenie vlastnej efektivity pri vyhodnocovaní a analýze informácií.

Ak povinná osoba vyhodnotí obchodnú operáciu ako neobvyklú a zároveň hrozí nebezpečenstvo, že vykonaním NOO môže byť zmarené alebo podstatne sťažené zaistenie výnosov z trestnej činnosti alebo prostriedkov určených na FT, je povinná v zmysle § 16 AML zákona NOO zdržať. Povinnosť zdržať NOO má povinná osoba aj na písomnú žiadosť FSJ.

Zdržanie NOO je možné iba na zákonom stanovenú dobu, najviac na 120 hodín, a v prípade odovzdania veci OČTK na ďalších 72 hodín.

Zdržané NOO v roku 2023

Celkový počet	221
Zdržanie NOO povinnou osobou	217
Zdržanie NOO na žiadosť FSJ	4
Odstúpenie zdržanej NOO vecne a miestne príslušnému OČTK	177
Celková hodnota finančných prostriedkov zdržaných NOO	5.489.768,- EUR

Zdroj: FSJ

Jedným zo spôsobov boja proti ML/FT je odmietnutie uzavretia obchodného vzťahu, ukončenie obchodného vzťahu alebo odmietnutie vykonania obchodu podľa § 15 AML zákona zo strany povinnej osoby. Tieto preventívne opatrenia predstavujú

spôsob, ako zabrániť nakladaniu s finančnými prostriedkami získanými z trestnej činnosti, ktoré môžu byť určené aj na účely FT. Uvedené ustanovenie AML zákona bolo v roku 2023 využité zo strany povinnej osoby v 176 prípadoch, s hodnotou obchodov v sume takmer 10,1 milióna EUR.

FSJ zasiela povinným osobám informácie o účinnosti nimi poskytnutých hlásení o NOO nielen za účelom splnenia zákonnej povinnosti vyplývajúcej z § 26 ods. 2 písm. i) AML zákona, ale predovšetkým s cieľom poskytnúť povinnej osobe informácie o nastaveniach posudzovania a identifikácie NOO podľa § 14 AML zákona a jej následného ohlásenia FSJ. Na základe uvedeného môže povinná osoba prehodnotiť efektívnosť jej procesov ohlasovania NOO, resp. upraviť svoje interné postupy.

METÓDY A TRENDY ML/FT

NOO, zaznamenané FSJ, boli ovplyvnené aktuálnym vývojom ekonomického diania vo svete, ktorý súvisí s pokračovaním konfliktu na Ukrajine, pretrvávajúcim rastom spotrebiteľských cien, ako aj s infláciou, ktorá sa v súlade s očakávaniami výraznejšie zmiernila, avšak stále zostáva nad želanou úrovňou.

NOO boli do určitej miery ovplyvňované aj ďalším vývojom a trendom ekonomiky, a to vplyvom prísnejšej menovej politiky, čím bol nepriaznivo ovplyvnený stavebný priemysel, nárastom cien úverov (s tým spojeným slabým dopytom po úveroch).

Možno konštatovať, že zotavenie a priaznivý vývoj v automobilovom priemysle ovplyvnil značným spôsobom dopyt po obchodovaní s automobilmi. Tieto

skutočnosti sa stali zásadnými a možno ich považovať za hlavné trendy NOO v roku 2023.

Zo zistených informácií z analýz hlásení o NOO za rok 2023, vyplynul najmä nepriaznivý spôsob ovplyvňovania situácie SR z pohľadu predikatívnej trestnej činnosti vo vzťahu k ML a prípadného FT, a to pokračovaním vojnového konfliktu na Ukrajine, nakoľko čoraz viac pribúdalo osôb s ukrajinskou štátnou príslušnosťou, resp. so statusom utečenca, avšak o ich identite, a to najmä o ich bezúhonnosti (kriminálnom pozadí), sú k dispozícii minimálne, resp. žiadne informácie.

Taktiež v roku 2023 naďalej pretrvával trend prevozu finančných prostriedkov v hotovosti vo vysokých objemoch s ich následnými vkladmi na bankové účty v SR pričom ich pôvod bol deklarovaný ako dar, podnikateľská činnosť na Ukrajine, pomoc od blízkych osôb, predaj nehnuteľností na Ukrajine, životné úspory a iné, ktoré následne boli vkladané do nákupu nehnuteľností v SR alebo častokrát aj prevádzané na iné bankové účty do zahraničia.

V súvislosti s ďalšími trendmi vývoja ekonomiky bol v súvislosti s analýzou NOO zaznamenaný nepriaznivý vývoj v zakladaní rôznych obchodných spoločností (firiem) osobami príslušníkov iných krajín, a to najmä z Ukrajiny, Poľska, Maďarska, Rumunska, Srbska a i. v SR (ako aj vyšší počet založených podnikateľských subjektov). Častým javom v tejto súvislosti je to, že v prospech slovenských bankových účtov takýchto subjektov po založení, začnú byť pripisované finančné prostriedky zo zahraničia, a opačne, vo vysokých objemoch, pričom výnimkou nie sú ani

nadlimitné sumy (státisíce, milióny EUR), pri ktorých sú využívané formy, platobné modely, transakcie (súvisiace so skutočnými obchodnými aktivitami) tak, aby pozorované vzorce pripomínali prenosové aktivity cez zjavné účty fiktívnych spoločností bez ekonomického opodstatnenia s cieľom rozvrstviť prostriedky za účelom ML.

V roku 2023 analýzou hlásení o NOO bol zaznamenaný nárast počtu zahraničných podnikateľských subjektov, ktoré sa odvolávali najmä na „lepšie obchodné a daňové podmienky v SR“.

V roku 2023 bol taktiež zaznamenaný trend vytvárania účtov na hráčskych kontách cez rôzne (online) stávkové spoločnosti, na ktoré boli naakumulované finančné prostriedky s neznámym pôvodom a následne boli vo veľkej miere prevádzané v prospech osobných účtov. Tok týchto prostriedkov často končil prevodom na koncový subjekt s odvolaním sa na realizovanie platby za kúpu nehnuteľnosti alebo ich prevodmi na rôzne platformy, ktoré sa zaoberajú obchodovaním s VA, čím sa v podstate sťažila možnosti sledovania ďalšieho toku, resp. iného spôsobu využitia.

V roku 2023 hlásenia povinných osôb o NOO boli rovnako ovplyvnené aj politickou situáciou v SR, a to prebiehajúcimi predčasnými parlamentnými voľbami do Národnej rady SR, a to ohľadom financovania kandidujúcich politických strán, pri ktorých niekedy vznikali pochybnosti o transparentnosti ich financovania. Rovnako sa analyzovanie NOO nevyhlo ani štátnym zákazkám, financovaných z finančných prostriedkov daňových poplatníkov.

V roku 2023 naďalej vzrastal trend využívania rôznych foriem investícií

do virtuálnych aktív, ako aj využívanie legislatívnych noriem, resp. využívanie tzv. „medzier“ v častokrát neucelenej právnej regulácii, ako významná forma legalizácie výnosov z trestnej činnosti.

Legalizačné schémy

Poštové poukazy

V priebehu roku 2023 FSJ zaznamenala opakujúce sa prípady, pri ktorých cudzí štátni príslušníci (Ukrajina) na rôznych pobočkách Slovenskej pošty, a. s. uhrádzali finančné prostriedky, či už v hotovosti alebo prostredníctvom platieb kartou cez platobné terminály, pričom tieto úhrady boli uskutočňované za poštové poukazy.

Finančné prostriedky, prostredníctvom poštových poukazov, boli prevádzané na rôzne bankové účty vedené v SR, spravidla na rôzne fyzické osoby rovnakej (cudzej) štátnej príslušnosti (Ukrajina), prípadne aj na bankové účty vedené na osobu, ktorá takýmto spôsobom za poštové poukazy finančné prostriedky uhrádzala. Následne, po pripísaní finančných prostriedkov na ďalšie bankové účty, boli tieto okamžite vyberané v hotovosti.

Novozaložené obchodné spoločnosti s okamžitými miliónovými tržbami

FSJ v sledovanom období zaznamenala opakované prípady, v rámci ktorých si novo zakladané slovenské obchodné spoločnosti, spravidla so štatutárnymi zástupcami z cudzích štátov (najmä Ukrajina, Maďarsko, Poľsko, Slovinsko, Rumunsko), zriaďovali bankové účty, v prospech ktorých začali byť, okamžite po ich založení, pripisované finančné prostriedky zo zahraničných

bankových účtov, pričom po týchto kreditných platbách nasledovali buď okamžité výbery celého objemu týchto finančných prostriedkov alebo ich následné prevody v prospech ďalších zahraničných bankových účtov. Tieto obchodné spoločnosti nevykazujú žiadne podnikateľské prepojenie so SR, a taktiež nevykazujú ani žiadne hospodárske výsledky.

Stavbári

FSJ v priebehu roku 2023 zaznamenala prípad skupiny bulharských občanov pochádzajúcich z rovnakej obce, s cestovnými pasmi vydanými v rovnakom období, ktorí si na rovnakých pobočkách bánk v SR založili podnikateľské účty pre novovzniknuté „ready made“ spoločnosti, so sídlom na rovnakých adresách a pri zakladaní účtov deklarovali podnikateľskú činnosť, zameranú na stavebníctvo so slovenskými obchodnými partnermi, v prospech ktorých boli pripisované zahraničné platby, ku ktorým boli kontinuálne obdržané žiadosti o vrátenie zo zahraničných bánk z dôvodu „FRAUD“. Pripisované finančné prostriedky boli prevádzané v prospech zahraničných účtov (LU, BG, GB, IT).

Obchody s automobilmi

FSJ v roku 2023 zaznamenala prípady zakladania si obchodných spoločností v SR, prevažne maďarských občanov, deklarujúce obchodovanie s automobilmi. Na novozaložené slovenské účty týchto slovenských podnikateľských spoločností boli vkladané značne vysoké finančné prostriedky v hotovosti, ktoré podľa vysvetlenia maďarských občanov pochádzali

z predaja automobilov v Maďarsku a následne boli uvedené finančné prostriedky posielané do zahraničia za údajným účelom kúpy rôznych drahých automobilov. K predmetným obchodom maďarskí občania predkladali slovenskej banke rôzne nehodnoverné doklady alebo vysvetlenia. Uvedenú podnikateľskú činnosť cez SR vysvetľovali „lepšími podnikateľskými a daňovými podmienkami v SR“.

PROGNÓZY VÝVOJA ML/FT

Na základe doterajších skúseností a zaznamenaných trendov je možné predpokladať, že v nasledujúcom období bude celkové dianie ovplyvnené infláciou, celkovou finančnou zaťaženosťou obyvateľstva, spomalením investícií, pokračujúcim zvyšovaním úrokových sadzieb, a tým zvyšujúcou sa nedostupnosťou úverov na bývanie, ako aj pokračujúcou neistotou, vyplývajúcou z konfliktu na Ukrajine.

Prognóza trendov ML/FT

Na základe analýzy získaných informácií a aktuálnych udalostí v SR je možné v oblasti ML/FT predpokladať narastajúci trend v oblasti zabezpečovania si bývania, teda nadobúdania nehnuteľností prostredníctvom hotovostných alebo bezhotovostných finančných prostriedkov bez preukázania ich pôvodu, čo vyplýva najmä z vkladania si značne vysokých súm na bankové účty v SR osobami so štátnou príslušnosťou Ukrajiny, ktorí si následne za uvedené finančné prostriedky bezhotovostným spôsobom zabezpečujú nadobudnutie nehnuteľností. Uvedený trend je zaznamenaný

v narastajúcej miere aj pre cudzincov iných štátnych príslušností.

Ďalším trendom s narastajúcou tendenciou je zakladanie obchodných spoločností v SR občanmi iných štátov so slovenskými bankovými účtami, ktoré sú využívané na tranzit finančných prostriedkov do iných štátov, a to bez zdokladovania predmetných obchodov a pôvodu finančných prostriedkov. Vyplýva to najmä z tvrdení cudzincov o „lepších obchodných a daňových podmienkach“ v SR, čo môže prameniť aj z platných legislatívnych možností rezidentov zakladať si obchodné spoločnosti, živnosti v neojedinelom prípade aj v počte niekoľko desiatok.

Narastajúcim trendom je aj zakladanie obchodných spoločností slovenských občanov spolu s občanmi tretej krajiny alebo s občanmi iných štátov (napr. Maďarsko, Poľsko, Rumunsko a i.) bez ekonomických väzieb na SR, čo z analýz hlásení o NOO predstavuje pokračovanie páchania daňovej trestnej činnosti, teda v činnosti zameranej v oblasti zdaňovania s nadobúdacím charakterom daňových podvodov, daňových únikov alebo vyhýbania sa daniam s využitím a zapájaním tzv. miznúceho prvku, reprezentovaného najčastejšie schránkovými a fiktívnymi spoločnosťami, v ktorých ako štatutár figuruje, buď tzv. biely kôň alebo štátny občan iného štátu bez väzby k SR.

Pokračujúcim trendom sú aj tzv. „money mules“ podvody, tzv. „phishingové podvody“ so zameraním na sociálne a ekonomicky slabšie vrstvy obyvateľstva s narastajúcou tendenciou, a v neposlednom rade narastajúci trend využívania nákupu kryptomeny, elektronických platobných brán a produktov zahraničných fintechových bánk

za účelom sťaženia zdokumentovania toku finančných prostriedkov získaných trestnou činnosťou.

Bezpečnostná situácia v SR z pohľadu teroristických hrozieb vo všeobecnosti je dlhodobo stabilná. Čo sa týka FT prostredníctvom transakcií realizovaných cez bežné bankové účty, bude mať skôr klesajúci trend, a to aj vzhľadom na nové možnosti, vznikajúce vďaka online platobným bránam, či možnostiam, ktoré poskytujú anonymizované nástroje slúžiace na prevody virtuálnych mien, ako aj vzhľadom na svetový trend vývoja trestných činov terorizmu, pri ktorých bol v posledných rokoch zaznamenaný skôr náhodný a finančne menej náročný priebeh.

KONTROLNÁ ČINNOSŤ FSJ

Oddelenie KPO zabezpečuje, v rámci vnútornej organizácie FSJ kontrolu plnenia a dodržiavania povinností vyplývajúcich povinným osobám z AML zákona

Pracovníci oddelenia KPO v roku 2023 začali 11 nových kontrol povinných osôb. Subjektom kontroly boli: obchodník s cennými papiermi, 2 platobné inštitúcie, realitná kancelária, dražobná spoločnosť, advokát, prevádzkovateľ hazardných hier, obchodník s drahými kovmi, správcovská spoločnosť, povinná osoba vykonávajúca činnosť podnikateľských, organizačných

a ekonomických poradcov a povinná osoba vykonávajúca činnosť v oblasti kryptoaktív. V 3 prípadoch bola kontrola ukončená bez udelenia sankcie. V jednom prípade bolo vydané rozhodnutie o uložení sankcie vo forme pokuty vo výške 10.000,- EUR.

FSJ, ako správny orgán, vydala v roku 2023 spolu 9 rozhodnutí v správnych konaniach začatých v rokoch 2022, ktorými bola uložená pokuta v celkovej výške 170.500,- EUR. Vo všetkých prípadoch bola zároveň uložená sankcia vo forme zverejnenia právoplatného rozhodnutia.

Štatistika sankcií uložených v roku 2023

Povinná osoba/oblasť pôsobenia	Druh a výška sankcie (v EUR)
Zmenáreň	35.000,- / zverejnenie rozhodnutia
Zmenáreň	10.000,- / zverejnenie rozhodnutia
Organizačný poradca	25.000,- / zverejnenie rozhodnutia
Obchodník s drahými kovmi	15.000,- / zverejnenie rozhodnutia
Poskytovateľ služieb v oblasti virtuálnych mien	50.000,- / zverejnenie rozhodnutia
Poskytovateľ služieb v oblasti virtuálnych mien	15.000,- / zverejnenie rozhodnutia
Aukčná spoločnosť	8.500,- / zverejnenie rozhodnutia
Účtovník, organizačný a ekonomický poradca	2.000,- / zverejnenie rozhodnutia
Zmenáreň	10.000,- / zverejnenie rozhodnutia

Zdroj: FSJ

Najčastejšie správne delikty, ktorých sa povinné osoby dopustili, spočívali v nevykonaní príslušnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, nezisťovaní pôvodu finančných prostriedkov, neposudzovaní obchodov z hľadiska ich neobvyklosti, neodmietnutí vykonania konkrétnych obchodov počas výpovednej doby napriek tomu, že existovalo podozrenie na legalizáciu, neohlásení NOO bez zbytočného odkladu FSJ, ako aj

v nevypracovaní obligatórnych náležitostí programu vlastnej činnosti. V jednom prípade išlo o neposkytnutie potrebnej súčinnosti FSJ pri kontrole.

V rámci spolupráce s vnútroštátnymi orgánmi dohľadu, FSJ vykonala jednu spoločnú kontrolu s Úradom pre reguláciu hazardných hier u poskytovateľa hazardných hier.

Kontrola povinných osôb v číslach

Rok	Počet nových kontrol	Počet vydaných rozhodnutí	Výška uložených pokút v EUR	Počet zverejnených právoplatných rozhodnutí na web stránke FSJ
2018	10	10	76.700,-	0
2019	12	5	18.300,-	0
2020	10	5	65.500,-	0
2021	15	6	1.597.000,-	1
2022	17	10	2.535.000,-	10
2023	11	9	170.500,-	9

Zdroj: oddelenie KPO

VA/VASP

FSJ kontinuálne pracuje na monitorovaní a kvantifikácii rizík na trhoch s kryptomenami.

Medzi najvýraznejšie trendy, ktoré sa v roku 2023 prejavili, jednoznačne patrí technologický progres v segmente smartkontraktov a ich využití v decentralizovaných burzách – takzvaných DEX-och.

Výrazný vzostup decentralizovaných búrz, ktoré neoperujú s FIAT menami a nevyžadujú povinnú starostlivosť, pretože klient sa na ňu prihlasuje len prostredníctvom peňaženky (či už softwarovej alebo hardwarovej), spôsobuje problémy orgánom presadzujúcim právo, nakoľko tento trend je veľmi náročné monitorovať.

Natívnou vlastnosťou kryptoaktív je ich globálnosť. Pre všetkých účastníkov trhu sú teoreticky dostupné, a to za rovnakých podmienok, to znamená, že akékoľvek zmeny, trendy alebo zásahy sa vo svojej podstate odrazia takmer okamžite v celosvetovom meradle. Práve z tohto dôvodu bol veľmi významný krok zo strany amerického Úradu pre kontrolu zahraničných aktív – tzv. OFAC-u, a to zablokovanie mixéru Sindbad, ktorý OFAC priamo obvinil z participácie na ML miliónov USD v kryptoaktívach v spojitosti so severokórejskou skupinou APT Lazarus.

FSJ vo svojej sektorovej analýze rizík ML/FT vo vzťahu ku kryptoaktívam, na ktorej počas roka 2023 pracovala, poukazuje

na veľké riziko spojené s využívaním služieb tzv. mixérov na zamedzenie, alebo úplné znemožnenie sledovania toku kryptoaktív. Preto je krok sankcionovania mixéru, ktorý bol vo veľkej miere využívaný na proces ML, resp. obchádzanie sankcií, veľmi vítaným a vedie k zvýšeniu transparentnosti a zlepšeniu reputácie kryptoaktív na globálnej úrovni.

Pre sektor kryptoaktív a s ním spojené celé odvetvie je jednoznačne najvýznamnejšou udalosťou prijatie tzv. Nariadenia MiCA,³ ktoré bolo schválené a prijaté v roku 2023 a má sa začať uplatňovať od 30. decembra 2024. Vôbec po prvýkrát budú, naprieč celou EÚ, zjednotené a zharmonizované požiadavky na subjekty, ktoré sú aktívne v segmente kryptoaktív. Vytvorením jednotných štandardov na úrovni EÚ sa podporia inovácie, proces kryptoadopcie, rast trhu a v neposlednom rade sa predpokladá zníženie rizík a hrozieb, ktoré sú spojené s týmto trhom.

Nemenej podstatnou výhodou je aj fakt, že samotné Nariadenie MiCA vo svojej komplexnosti zahŕňa aj reguláciu cezhraničných služieb poskytovateľov služieb kryptoaktív – tzv. CASP-ov, kapitálovú primeranosť subjektov CASP, segregáciu prostriedkov klientov od prostriedkov CASP, zaoberá sa aj metódami manipulácie s trhom, zavádza veľmi potrebnú reguláciu v segmente kryptomatov a bitcoinmatov a v neposlednom rade bude upravovať fungovanie tzv. Stablecoinov.

Veľká rozdielnosť naprieč jurisdikciami vedie k vzostupu trendu využívania CASP-ov

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010

a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937, 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937

v reťazci entít, ktoré sa podieľajú na legalizačných schémach, ako tzv. *Crime as a service (CaaS)*, kedy sa CASP využíva ako konverzné miesto z krypto do FIAT alebo naopak. Zjednotenie nárokov na subjekty a sprísnenie regulácie bude viesť k poklesu využívania tohto trendu v spojitosti s nelegálnymi účelmi.

Koniec roku 2023 sa niesol v príprave na schválenie ETF BTC fond(ov), ktoré by boli jasným znakom zo strany amerického SEC-u o rešpektovaní BTC ako aktíva a zároveň jeho sprístupnenie pre kolektívne investovanie zo strany *retailu* (t.j. zo strany bežných investorov, nielen kvalifikovaných alebo inštitucionálnych).

Samotný trh kryptoaktív a poskytovateľov služieb kryptoaktív začal v roku 2023 novú etapu globálnej transformácie na akceptované a inovatívne odvetvie. V najbližšom období, do doby riadneho uplatňovania implementácie Naradenia MiCA, sme preto v tranzitnom období, ktoré bude poznačené postupným čistením trhu.

FSJ popísané trendy v oblasti kryptoaktív pozorne sleduje nielen prostredníctvom aktualizácie rizík ML/FT vo vzťahu ku kryptoaktívam, avšak aj prostredníctvom kontrolnej činnosti, realizovanej oddelením KPO. Poskytovatelia služieb kryptoaktív (subjekty CASP) sú povinnými osobami v zmysle AML, a teda FSJ sa podieľa na tom, aby tieto subjekty vykonávali svoju činnosť v súlade s príslušnými ustanoveniami tohto zákona za účelom prevencie ML/FT.

PREPRAVA PEŇAŽNÝCH PROSTRIEDKOV V HOTOVOSTI

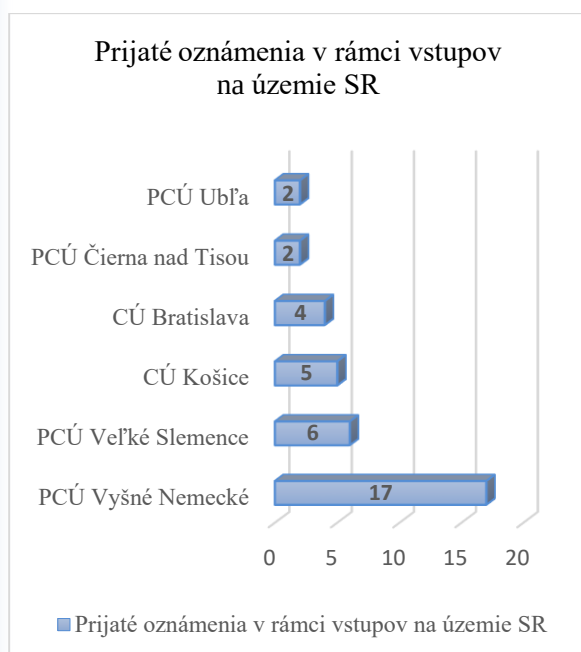
Fyzická preprava hotovosti cez medzinárodnú hranicu predstavuje „jednu z najstarších a základných foriem ML“, pričom preprava hotovosti sa využíva aj na FT. Zo záverov správy z nadnárodného hodnotenia rizík legalizácie výnosu z trestnej činnosti a financovania terorizmu, s vplyvom na vnútorný trh a súvisiaceho s cezhraničnými aktivitami vyplýva, že najčastejšie sa vyskytujúce a „legalizované“ meny sú stabilné a široko používané meny, ako je americký dolár, euro, švajčiarsky frank a britská libra, zvyčajne s bankovkami s vysokou nominálnou hodnotou. Taktiež sa v správe zdôrazňuje, že zločinci využívajú existujúce mechanizmy ohlasovania hotovosti napríklad tým, že hlásenia o hotovosti používajú opakovane na ten istý účel.

Počet prijatých oznámení o PPP v roku 2023 bol 352, z toho 316 bolo pri vstupe na územie SR a 36 pri výstupe. Oproti predchádzajúcemu roku bolo prijatých o 234 oznámení menej, čím došlo k poklesu o 34%. Najviac prijatých oznámení, tak ako i v roku 2022, bolo z Colného úradu (ďalej len „CÚ“) Michalovce, pobočka colného úradu (ďalej len „PCÚ“) Vyšné Nemecké, v počte 172.

Druhý najvyšší počet prijatých oznámení o PPP (79) bol z CÚ Michalovce, PCÚ Veľké Slemence. Z CÚ Michalovce, PCÚ Ubl'a bolo prijatých 57 oznámení. Menej oznámení o PPP bolo prijatých z CÚ Michalovce, PCÚ Čierna nad Tisou - 6, CÚ Bratislava, PCÚ Letisko - cestovný styk v počte 2 oznámenia.

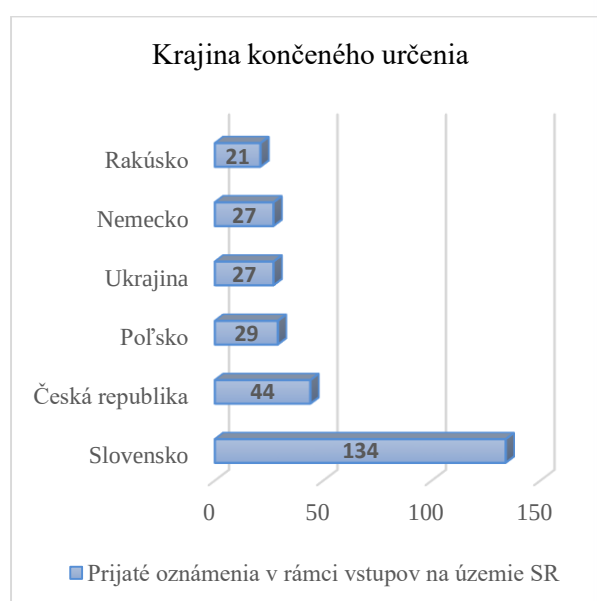
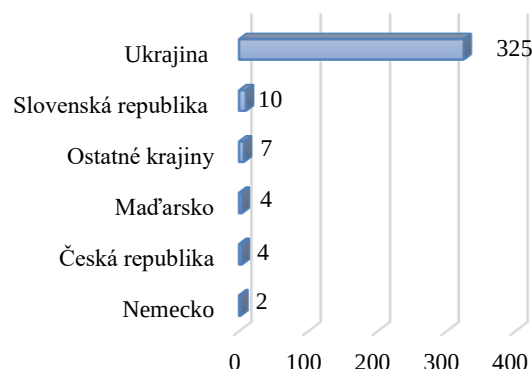
Pomerne k počtu prijatých oznámení o PPP došlo k zníženiu počtu prijatých oznámení o PPP v hotovosti aj z výstupu, kde bolo prijatých 36 oznámení, z toho 17 bolo z PCÚ Vyšné Nemecké, 6 z PCÚ Veľké Slemence, 5 z CÚ Košice, PCÚ Košice Letisko, 4 CÚ Bratislava, PCÚ Letisko - cestovný styk a dve oznámenia o PPP boli prijaté z PCÚ Čierna nad Tisou a PCÚ Ubl'a.

Zdroj: AO

Z prijatých oznámení o PPP vyplýva, že SR bola vo väčšine prijatých oznámení označená ako krajina konečného určenia (v 134 prípadoch). Nasledovali ďalšie krajiny EÚ, situované v blízkosti Ukrajiny, ako Česká republika v 44 prípadoch, Poľsko v 29 prípadoch. Ukrajina a Nemecko bola prepravcami označená ako cieľová krajina v 27 prípadoch, Rakúsko v 21.

Štátna príslušnosť prepravcov peňažných prostriedkov v hotovosti

Zdroj: AO

V prípade, ak po vyzvaní príslušného orgánu na prihlásenie druhu a množstva deklarovaného tovaru prepravca nedeklaruje žiadny tovar ani prepravu PP v hotovosti, príslušné orgány sú oprávnené kontrolovať fyzické osoby, ich batožinu a ich dopravné prostriedky v súlade s podmienkami stanovenými vo vnútroštátnom práve.⁴

⁴ Čl. 5 nariadenia (EÚ) č. 2018/1672.

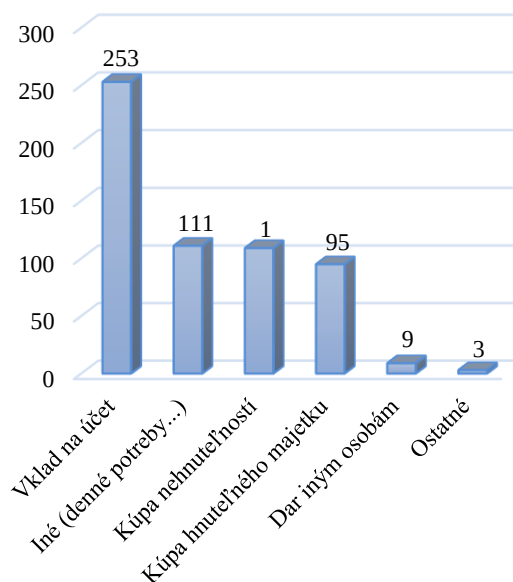

Na základe uvedeného boli príslušnými colnými orgánmi
udelené nasledujúce sankcie:

Počet záchytov	66
Celková neoznámená výška hotovosti	1 887 542,02 EUR
Celková výška pokuty	16 820 EUR
Počet zadržení	1
Celková neoznámená výška hotovosti	203 873,60 EUR

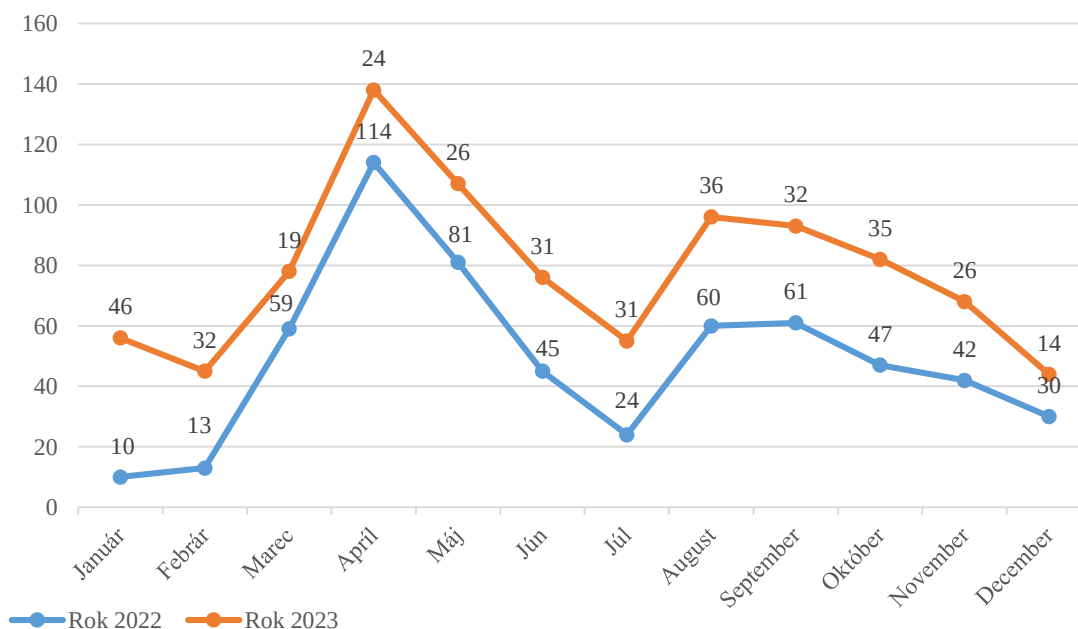
Zdroj: AO

Účel využitia finančných
prostriedkov na základe
deklarovania povinných osôb

Zdroj: AO

Vývojové zobrazenie prijatých oznámení o PPP
v období rokov 2022 - 2023

Zdroj: AO

Identifikované hrozby v oblasti prepravy peňažných prostriedkov v hotovosti

Financovanie terorizmu:

OČTK zhromaždili dôkazy o tom, že kuriéri hotovosti (prepravcovia) sú opakovane využívaní teroristickými skupinami na financovanie svojich aktivít alebo na iné financovanie teroristických aktivít. Podobne ako pri analýze hlásení PPP v hotovosti, využitie kuriérov hotovosti zo strany kriminálnych živlov, alebo financujúcich teroristov, predstavuje výhody, pretože tento *modus operandi* je ľahko dostupný a nevyžaduje žiadne špecifické plánovanie alebo odborné znalosti. V tomto kontexte sa úroveň ohrozenia FT, súvisiaceho s prepravcami hotovosti, považuje za veľmi významnú (úroveň 4):

- kuriéri hotovosti z EÚ do tretích krajín – OČTK zabavili v zónach konfliktov veľké množstvo finančných prostriedkov pre účely financovania teroristických organizácií, pobytu a zahraničných ciest ich členov;
- môže existovať aj hrozba prepravy hotovosti do EÚ z tretej krajiny, najmä z krajín vystavených rizikám FT alebo konfliktných oblastí, pričom existujú len malé náznaky pohybu prevozu hotovosti s vysokou hodnotou do krajín EÚ na účely FT, skôr boli identifikované prípady prevozu nižších súm, ktoré zahŕňajú prípady integrácie hotovostných súm, prenášaných z tretích krajín do finančného systému EÚ;

- posielanie hotovosti prostredníctvom pošty alebo nákladných zásielok s použitím viacerých zásielok, z ktorých každá obsahuje nižšie sumy, bez využitia kuriéra, ktorý by mohol byť zadržaný, predstavuje teoreticky atraktívnu možnosť;
- existencia motivácie premieňať hotovosť na iné typy anonymných aktív, ktoré nepodliehajú priznaniu hotovosti (napríklad predplatené karty).

Legalizácia výnosu z trestnej činnosti:

Úroveň hrozby ML súvisiacej s hotovostnými kuriérmi sa považuje za veľmi významnú:

- zločinci, ktorí vytvárajú peňažné výnosy, sa snažia tieto zisky agregovať a presúvať z ich zdroja s cieľom ich prevedenia do legálneho hospodárstva;
- pašovanie hotovosti sa využíva aj pri trestných činoch, ktoré negenerujú hotovosť, ako je počítačová kriminalita, phishing alebo hacking;
- využívanie hotovosti, niekedy v spojení s inými nástrojmi, ako sú obchodné transakcie, kryptomeny a hawala, či obchod s drogami.

Podobný problém, súvisiaci najmä so zvýšeným tranzitom občanov Ukrajiny, zaznamenali v prihraničných mestách aj bankové inštitúcie, ktoré za posledné obdobie registrujú neúmerný nárast výberov v hotovosti prostredníctvom platobných kariet cez bankomat. Tieto osoby majú pri sebe viac platobných kariet a tie opakovane využívajú na výber hotovosti v mene EUR.

Objem výberov hotovosti prostredníctvom platobných kariet, len v prípade jednej zo slovenských bánk, bol vo výške cca 8,6 mil. EUR v priebehu dvoch mesiacov.

Z vyššie uvedeného vyplýva nutnosť vykonávania identifikácie platobných kariet colnými orgánmi na hraničnom priechode a identifikácia, ktoré z nich sú viazané na účet, a ktoré sú predplatené a hotovosť na nich je potrebné ohlasovať.

Počet subjektov prestupujúcich našu vonkajšiu hranicu vzrástol. Takmer sedemnásobný nárast prijatých oznámení o preprave peňažných prostriedkov v hotovosti v dôsledku zvýšeného tranzitu, najmä odídencom z Ukrajiny v dôsledku konfliktu a z toho vyplývajúcej zlej situácie v ich krajine, so sebou prinášajú hrozbu v podobe zneužitia vzniknutej situácie. Tým vzniká riziko v podobe zneužitia finančných prostriedkov na ML/FT.

NÁRODNÁ A MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

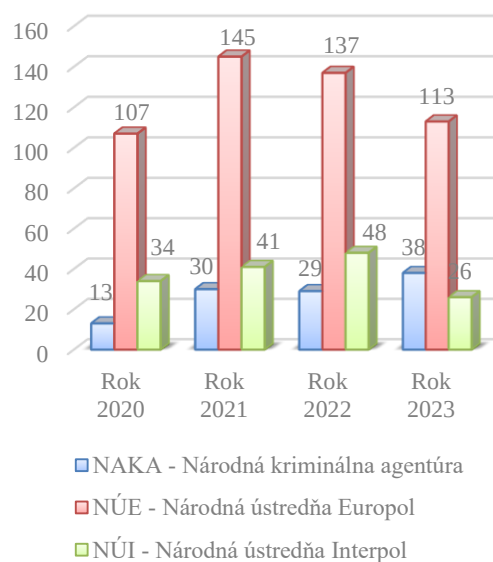
Národná spolupráca

V roku 2023 FSJ pokračovala v rozvíjaní spolupráce s národnými autoritami v spoločnom boji proti ML/FT. Toto viedlo k pozitívnym výsledkom OČTK a iných orgánov. FSJ bola aj naďalej schopná vykonávať kvalitné analýzy získaných a zabezpečených informácií, ktoré ďalej širila v zmysle AML zákona.

Dožiadania

V roku 2023 FSJ vybavila celkovo 203 dožiadania od útvarov PZ, čo predstavuje pokles o 15% oproti minulému roku. Najväčší počet žiadostí FSJ prijala tradične od NÚE a NÚI, a to spolu 139 žiadostí. Týmto počtom bol zachovaný trend z predchádzajúceho obdobia.

Prehľad vybavených dožiadaní
v rokoch 2020 - 2023

Zdroj: FSJ

Prijaté dožiadania vo vykazovanom roku sú všeobecného charakteru a súviseli prevažne s trestným činom ML a súvisiacej predikatívnej trestnej činnosti. Išlo prevažne o rôzne druhy podvodov spáchaných formou elektronickej komunikácie (CEO podvody, phishing, investičné podvody, vylákание zálohových platieb), podvody v súvislosti s kryptoaktívami, daňovú trestnú činnosť a v niekoľkých prípadoch o trestné činy v súvislosti s konfliktom na Ukrajine (trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa spojený s podozrením na financovanie nákupu

zbraní spáchaný zločineckou skupinou a pod.).

Medzirezortný koordinačný orgán

Činnosť NES-LP bola v roku 2023 zameraná na aktivity súvisiace s odstraňovaním nedostatkov identifikovaných v rámci správy z 5. kola vzájomného hodnotenia MONEYVAL. V priebehu roka 2023 skupina NES-LP zasadala trikrát.

Osobitne významnou oblasťou bola problematika sektorovej analýzy v oblasti VA a VASP s využitím výstupov z procesu projektu Rady Európy a Európskej komisie (Technical Support Instrument – TSI).

Počas roku 2023 prebiehala štandardná medzirezortná spolupráca a koordinácia pri plnení úloh, stanovených v rámci zasadnutí skupiny NES-LP.

Medzinárodná spolupráca

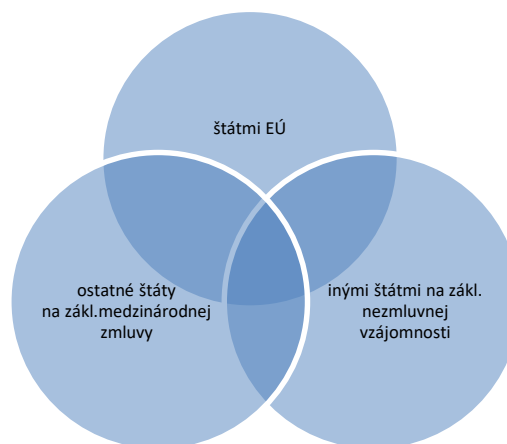
Významnou súčasťou efektívneho boja proti ML/FT/FP je vzájomná výmena informácií na medzinárodnej úrovni medzi FIU. V organizačnej štruktúre FSJ za danú oblasť zodpovedá OMS, ktorého cieľom je túto medzinárodnú spoluprácu s FIUs celého sveta rozvíjať a upevňovať. Páchanie ML/FT/FP má v drvivej väčšine prípadov cezhraničný presah.

Spolupráca medzi FSJ a jej zahraničnými náprotivkami – zahraničnými FIUs je mimoriadne dôležitá v globálnom boji proti ML/FT.

Medzinárodná spolupráca je vykonávaná predovšetkým v zmysle § 28 AML zákona a je prínosom nielen pre operatívnu analytickú prácu FSJ, ale aj pre kompetentné orgány

presadzujúce právo. FSJ sa teda podieľa na prípadoch sledovania medzinárodného pohybu výnosov z trestnej činnosti a významne prispieva k ich identifikácii, dohľadaniu a následnému zaisteniu.

S kým si FSJ vymieňa informácie?

Medzinárodnú spoluprácu FSJ realizuje s cieľom zdieľať, požadovať a prijímať informácie, týkajúce sa ML, predikatívnych trestných činov a FT, ako aj informácie, ktoré môžu byť potrebné na dosiahnutie účelu AML. FSJ vymieňa informácie predovšetkým prostredníctvom šifrovaných komunikačných kanálov (FIU.net a Egmont Secure Web), cez ktoré komunikuje nielen so zahraničnými FIUs členských štátov EÚ, ale aj s ostatnými štátmi, ktoré sú členmi Egmont Group. FSJ sa aktívne angažuje v mnohých medzinárodných výboroch, zoskupeniach a pracovných skupinách, ktorých je členom, ako napr. MONEYVAL, Expert Group on Money Laundering and Terrorist Financing (EGMLTF), EGMONT Group, EU FIUs' Platform (pri Európskej komisii), konferencie zmluvných strán CETS 198 (tzv. Varšavský dohovor), Working Group on Financial Services and the banking Union – AML (pri Rade EÚ), AMON (Europol).

V roku 2023 FSJ v oblasti vzájomnej výmeny informácií najintenzívnejšie spolupracovala s partnerskými FIUs nasledovne: Belgicko (354x), Česká republika (213x), Írsko (167x), Ukrajina (118x), Litva (117x), Luxembursko (105x).

Aj v roku 2023 pokračoval trend intenzívneho cezhraničného ohlasovania NOO zahraničnými inštitúciami (ktoré na území SR poskytujú služby na základe voľného pohybu služieb v EÚ), pričom cezhraničné hlásenia boli preposielané cez relevantné FIUs, a k najrizikovejším prípadom prebehla intenzívnejšia komunikácia. Ďalej pokračovala intenzívna spolupráca s FIU Ukrajiny, a to nielen k zaznamenanému zvýšenému pohybu finančných prostriedkov (predovšetkým hotovosti), avšak aj vo vzťahu k činnosti ukrajinských občanov na území SR.

Prípad medzinárodnej spolupráce:

OMS bolo v roku 2023 súčasťou úspešného zabezpečenia a poskytnutia nielen finančných informácií a analýz z vlastnej činnosti FSJ, ale aj medzinárodnej výmeny

informácií, ktorá bola realizovaná s jedným z členských štátov EÚ. Išlo o prípad slovenskej spoločnosti, ktorá mala vedené účty v dvoch členských krajinách EÚ v dvoch rozdielnych inštitúciách. Prostredníctvom týchto účtov vykonávala v relatívne krátkom čase početné debetné a kreditné transakcie, čo indikovalo snahu o zakrytie pôvodu finančných prostriedkov, ako aj snahu o obchádzanie možných monitorovacích mechanizmov, zavedených u zahraničných povinných osôb. Spoločnosť nevykazovala známky riadnej podnikateľskej činnosti a vzhľadom na rôzne rizikové indikátory, ktoré sa v tomto prípade objavili, vzniklo podozrenie na páchanie predikatívnej daňovej trestnej činnosti a následného ML. Informácie získané medzinárodnou spolupracou FSJ boli odstúpené kompetentnému orgánu – Kriminálnemu úradu finančnej správy Slovenskej republiky, ktorý došiel k záveru, že v roku 2021 predmetná slovenská spoločnosť použila daňovú optimalizáciu prostredníctvom umelého navýšenia nákladov v položke služieb, čím si znížila základ dane v hodnote viac ako 1.1mil. EUR. Kompetentné orgány budú v tejto veci ďalej konať.

Prehľad o výmene informácií v rámci medzinárodnej spolupráce FSJ

Rok	Počet žiadostí zaslaných do zahraničia*	Počet vybavených dožiadaní zo zahraničia	Počet informácií odstúpených do zahraničia**	Počet informácií relevantných pre SR prijatých zo zahraničia
2023	244	204	322	797
2022	240	250	488	724
2021	177	231	391	612
2020	237	250	417	278

Zdroj: štatistické údaje FSJ

* „Zahŕňa vlastné žiadosti FSJ aj žiadosti vybavené pre OČTK SR“

** „Počet informácií odstúpených zahraničným FIU zahŕňa celkový počet odstúpených informácií, nielen počet informácií získaných z hlásení o NOO (informácie získané vlastnou činnosťou, dopĺňajúce informácie a pod.).“

Ako je zrejmé zo štatistiky uvedenej na predchádzajúcej strane, FSJ zabezpečuje prostredníctvom medzinárodnej spolupráce okrem iného výmenu spontánnych informácií, ktoré sú analytickými produktmi FSJ a zahraničných FIUs, ktoré sú následne ďalej analyzované a v prípade potreby odstúpené kompetentným orgánom na ďalšie konanie (napr. policajným orgánom do operatívneho preverovania; OČTK na analytické účely; príslušným orgánom Finančnej správy Slovenskej republiky; štátnym orgánom, ktoré plnia úlohy na úseku ochrany ústavného zriadenia, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu; a pod.).

FSJ ďalej získava, spracováva a analyzuje informácie na základe dožiadaní prijatých od zahraničných FIUs a rovnako prijíma odpovede na vlastné dožiadania, ktoré zaslala zahraničným FIUs. OMS je teda veľmi významným prostredníkom medzi zahraničnými zdrojmi informácií a kompetentnými orgánmi, ktorí majú právomoci viesť trestné, správne, prípadne iné konanie. Signifikantný objem informácií, s ktorými FSJ pracuje, má cezhraničný charakter, a z tohto dôvodu je OMS nezastupiteľné.

HODNOTENIA FSJ

MONEYVAL

FSJ, ako koordinačný orgán agentúry MONEYVAL na národnej úrovni, sa počas roka 2023 snažila podporovať účinnú implementáciu právnych, regulačných a operatívnych opatrení, a to v súlade s odporúčaniami, vyplývajúcimi z 5. kola vzájomného hodnotenia Výborom MONEYVAL. Predmetné snahy boli

orientované predovšetkým na napĺňanie technického súladu v rámci odporúčaní FATF, ktoré má SR hodnotené na úrovni čiastočného súladu (PC).

V prvom polroku FSJ realizovala niekoľko pracovných stretnutí na národnej úrovni s kompetentnými orgánmi v oblasti boja proti ML/FT/FP, na základe ktorých následne predložila Výboru MONEYVAL žiadosť o prehodnotenie odporúčaní FATF č. 8 – Neziskové organizácie, 26 – Regulácia a dohľad nad finančnými inštitúciami a 28 – Regulácia a dohľad nad vybranými nefinančnými subjektmi a profesiami (DNFBP). Zároveň bola spracovávaná 2. Správa o pokroku SR, tzv. Follow-up Report (FUR).

V apríli 2023 sa vo Varšave, Poľsko konalo zasadnutie Výboru MONEYVAL na vysokej úrovni pod záštitou ministerky financií Poľskej republiky. Predmetný typ zasadnutia bol prvým v histórii Výboru MONEYVAL a odráža význam boja proti ML/F v Európe. Na predmetom zasadnutí zástupcovia príslušných členských štátov schválili Stratégiu MONEYVAL na roky 2023 – 2027 spolu s Deklaráciou na najvyššej úrovni o prioritách výboru MONEYVAL počas uvedeného obdobia.

Predmetné dokumenty sú dostupné na: <https://www.coe.int/en/web/moneyval/high-level-meetings>. V rámci zasadnutia ocenili zástupcovia FATF, Európskej komisie, Konferencie zmluvných strán Varšavského dohovoru a skupiny Egmont Group prehlbovanie vzťahov a spolupráce medzi účastníkmi uvedeného zasadnutia.

V rámci 65. plenárneho zasadnutia Výboru MONEYVAL, ktoré sa konalo v máji 2023 v Štrasburgu, Francúzsko boli predmetom diskusie nové procesné pravidlá

pre 6. kolo vzájomného hodnotenia. Z návrhu nových pravidiel vyplývajú zvýšené požiadavky na členské štáty, ako aj na samotný proces. Súčasne boli predmetom rokovania aj pravidlá na zabezpečenie *hodnotiteľov, overovateľov a spravodajcov*, ktoré boli na zasadnutí schválené, a pre členské krajiny z uvedeného vyplýva povinnosť delegovať hodnotiteľov za všetky oblasti hodnotenia a zabezpečiť ich vyškolenie podľa stanovených princípov. SR má teda taktiež povinnosť zabezpečiť účasť na troch hodnoteniach a poskytnúť minimálne dvojité obsadenie na každú z hodnotených oblastí. V rámci plenárneho zasadnutia bol prerokovaný a prijatý výstup typologického projektu, týkajúci sa posúdenia rizík ML v kontexte virtuálnych aktív a poskytovateľov služieb v oblasti virtuálnych aktív. Ide o významný typologický dokument, ktorý je dostupný na: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/targeted-update-virtual-assets-vasps-2023.html>.

SR bola v rámci 65. plenárneho zasadnutia Výboru MONEYVAL nominovaná za spravodajcu (*angl. rapporteur*) pre správu o pokroku Cypru, a to pre odporúčania FATF č. 13 a 15.

Na 66. plenárnom zasadnutí Výboru MONEYVAL, ktoré sa konalo v decembri 2023 v Štrasburgu, Francúzsko bola v rámci tzv. tichej procedúry schválená 2. Správa o pokroku SR. V rámci predmetného zasadnutia bola taktiež schválená sekvencia 6. kola hodnotenia Výborom MONEYVAL, ktorá predpokladá, že návšteva na mieste, *tzv. on-site visit*, bude na území SR realizovaná v septembri/októbri 2027. Z uvedeného

vyplýva, že výstup zo strany SR bude očakávaný minimálne 7 mesiacov pred samotnou návštevou na území SR, a to predovšetkým dotazník o napĺňaní technického súladu a informácia/správa k hodnoteniu a porozumeniu rizika ML/FT, t. j. v mesiaci február/marec 2027.

V rámci 66. plenárneho zasadnutia Výboru MONEYVAL FSJ v mene SR zároveň obhájila pozíciu spravodajcu pre správu o pokroku Cypru, ktorá bola zaradená na prerokovanie kľúčových otázok.

SR bude i naďalej pokračovať vo svojom úsilí o odstránenie pretrvávajúcich nedostatkov a informovať MONEYVAL o pokroku pri posilňovaní implementácie opatrení v oblasti AML/CFT/CPF. Súčasťou tohto úsilia sú taktiež aktivity, zamerané na zosúladenie národnej legislatívy s legislatívou EÚ, medzinárodnými štandardmi FATF a zefektívnenie procesov na posilnenie AML/CFT režimu.

TSI projekt Európskej komisie

Nástroj technickej podpory (TSI) je program EÚ, ktorý poskytuje členským štátom EÚ individuálne technické odborné znalosti na navrhovanie a vykonávanie reforiem. Podpora je založená na dopyte a nevyžaduje si spolufinancovanie zo strany členských štátov. Je dôležitým pilierom iniciatívy EÚ na pomoc členským štátom pri zmierňovaní hospodárskych a sociálnych dôsledkov krízy COVID-19.

V rámci projektu TSI sa v roku 2023 uskutočnilo viacero workshopov a konferencií. Týchto konferencií sa

zúčastňovali zástupcovia FSJ aj ako aktívni prispievatelia.

V marci 2023 sa v Bratislave uskutočnil dvojdnový workshop zameraný na sektorové hodnotenie rizika vo vzťahu k organizovanému zločinu a cezhraničným hrozbám. Účastníkom zo štyroch krajín (SR, Ukrajina, Poľsko, Česko) boli predstavené efektívne nástroje na vykonanie sektorovej analýzy v danej oblasti. Na predmetnom školení predniesli príspevky aj príslušníci FSJ, ktorí priniesli príspevky na tému hodnotenia rizík v oblasti ML/TF.

V máji 2023 sa v Bratislave uskutočnila konferencia na tému finančného vyšetrovania. Predmetné dvojdnové školenie sa zameriavalo predovšetkým na výkon finančného vyšetrovania. Okrem príslušníkov FSJ sa ho zúčastnili aj príslušníci z NAKA, NCODK a Generálnej prokuratúry SR. Školenie bolo koncipované zo série teoretických prednášok, na ktoré nadväzovali interaktívne praktické cvičenia.

V dňoch 14. až 15. júna 2023 sa uskutočnila konferencia na tému konfiškácií, zaisťovaniu a správe zaisteného majetku. Následne v mesiaci jún bola v SR, v spolupráci s Radou Európy, organizovaná konferencia k aplikácii metodiky Rady Európy, ktorú FSJ použije pri vypracovaní Správy z 3. kola národného hodnotenia rizík ML/FT.

Európska banková asociácia

Koncom roka 2022 bola FSJ predmetom posudzovania a hodnotenia zo strany EBA. Hodnotený bol prístup FSJ k dohľadu nad bankami v oblasti AML/CFT a opatrenia,

prijaté FSJ v tejto súvislosti, za obdobie od januára 2019 do novembra 2022.

Výsledkom hodnotenia EBA bola záverečná správa, ktorá bola FSJ doručená v júni 2023. V predmetnej správe boli uvedené odporúčané opatrenia, ktoré by FSJ mala prijať na posilnenie svojho prístupu v oblasti AML/CFT.

FSJ v septembri 2023 zaslala EBA svoj *Akčný plán*, zameraný na odstránenie zistených nedostatkov, pričom sa zaviazala informovať EBA v štvrtročných intervaloch o dosiahnutom pokroku pri ich odstraňovaní.

FSJ koncom roka 2023 poslala EBA svoju 1. správu o opatreniach vykonaných s cieľom odstránenia zistených nedostatkov.

FSJ zašle EBA záverečnú správu o vykonaných opatreniach koncom júna 2024.

FSJ A PREVENCIA

Školiaca činnosť FSJ

Z dôvodu pretrvávajúcej potreby vzdelávania a výmeny informácií medzi FSJ a povinnými osobami pokračovali v roku 2023 príslušníci FSJ v školeniach povinných osôb. Školenia boli zamerané hlavne na subjekty finančného sektora, a to konkrétne na ozrejmovanie správneho postupu pri zisťovaní a hlásení NOO v podmienkach povinnej osoby.

Príslušníci FSJ absolvovali účasť na školeniach v rámci Plánu obnovy a odolnosti a účasť na školení k implementácii goAML. Taktiež realizovali prednášky pre akreditovaný kurz finančného vyšetrovania NCODK a pre operatívny kurz na Strednej odbornej škole PZ v Bratislave.

FSJ v roku 2023 spracovala dokument *„Informácia pre mimovládne neziskové organizácie v oblasti boja proti financovaniu terorizmu“*, ktorý je určený pre zástupcov neziskového sektora v rámci prevencie v oblasti boja proti zneužívaniu neziskových organizácií na FT.

Kvalifikované žiadosti

V rámci metodickej činnosti oddelenie KPO v roku 2023 poskytovalo povinným osobám konzultácie, vypracovalo spolu 15 odpovedí na kvalifikované žiadosti k výkladu príslušných ustanovení AML zákona s cieľom odstrániť aplikačné problémy, ktoré sa vyskytli v praktickej činnosti povinných osôb, prípadne sa týkali nejednoznačného výkladu jednotlivých ustanovení AML zákona.

V súvislosti s udeľovaním licencií a predchádzajúcich súhlasov poskytlo oddelenie KPO Národnej banke Slovenska celkom 10 odpovedí na žiadosti o poskytnutie podkladov ku konkrétnym konaniam. Pracovníci oddelenia KPO sa takisto spolupodieľali na organizácii viacerých školení pre povinné osoby, medzi inými aj pre viaceré banky, Slovenskú komoru daňových poradcov, Slovenskú komoru audítorov, Notársku komoru Slovenskej republiky a pod.

PREHLAD VYBRANÝCH ŠTATISTICKÝCH ÚDAJOV

Prehľad vybraných štatistických údajov za obdobie rokov 2020 – 2023

	2020	2021	2022	2023
Počet prijatých hlásení o NOO	2 008	2 042	2 185	2 800
Počet hlásení NOO odstúpených OČTK	177	189	249	465
Počet zdržaných hlásení NOO odstúpených OČTK	71	63	81	177
Počet odstúpení na FR SR	702	715	547	370
Počet žiadostí zo zahraničia	250	231	250	204
Počet žiadostí do zahraničia	237	177	240	244
Počet spontánnych informácií zo zahraničia	278	612	724	797
Počet spontánnych informácií do zahraničia	417	391	488	322
Počet kontrol	10	15	17	11
Vybavené dožiadania	192	239	238	203
Počet ohlásení o preprave finančných prostriedkov	123	83	586	348
Výška prepravovaných fin. prostriedkov (v tis. EUR)	4 010	2812	36 837	14 046

ZOZNAM SKRATIEK

AML/CFT/	angl. anti-money laundering (AML), countering the financing of terrorism(CFT),
CPF	and countering proliferation financing (CPF) – boj proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti, financovaniu terorizmu a financovaniu šírenia zbraní hromadného ničenia (proliferácie)
EBA	ang. European Banking Authority – Európsky bankový orgán
EGMLTF	angl. Expert Group on Money Laundering and Terrorist Financing - expertná skupina odborníkov na boj proti legalizácii výnosov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu
EÚ	Európska únia
FATF	angl. Financial Action Task Force - Finančná akčná skupina
FIU	angl. Financial Intelligence Unit - zahraničná finančná spravodajská jednotka
FSJ	finančná spravodajská jednotka Prezídia Policajného zboru
FT	angl. financing of terrorism - financovanie terorizmu
FP	angl. financing of proliferation - financovanie proliferácie
KPO	kontrola povinných osôb
ML	angl. money laundering - legalizácia výnosov z trestnej činnosti resp. pranie špinavých peňazí
MEKO	medzirezortný koordinačný orgán
NAKA	národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru
NCODK	národná centrála osobitných druhov kriminality Prezídia Policajného zboru
NES-LP	národná expertná skupina na prevenciu a boj proti ML/FT
NOO	neobvyklá obchodná operácia
NÚE	Národná ústredňa Europol
NÚI	Národná ústredňa Interpol
OČTK	orgán činný v trestnom konaní
OMS	oddelenie medzinárodnej spolupráce finančnej spravodajskej jednotky
SR	Slovenská republika
TSI	angl. Technical Support Instrument - nástroj technickej podpory
UNODC	United Nations Office on Drugs and Crime
VA	virtuálne aktíva
VASP	angl. virtual asset service provider - poskytovateľ služieb virtuálnych aktív

KONTAKTNÉ ÚDAJE

ADRESA

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
Prezídium Policajného zboru
finančná spravodajská jednotka
Pribinova 2
812 72 Bratislava

INTERNET

web: www.minv.sk/?financna-policia
e-mail: sjfpsek@minv.sk

TELEFÓN/FAX

tel.: 09610/51402
fax: 09610/59047

KONTAKTNÉ ÚDAJE PRE OHLASOVANIE NOO

Osobne:
Račianska 45, 832 02 Bratislava

Písomne:
Finančná spravodajská jednotka,
Pribinova 2, 812 72 Bratislava

Elektronicky:
sjfpnoo@minv.sk

Telefonicke: 09610/51419
Faxom: 09610/59047

